

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding wo-onderzoeksmaster Communication Science (research) van de Universiteit van Amsterdam

	datum	Gegevens	
	30 april 2015	Naam instelling	: Universiteit van Amsterdam
		Naam opleiding	: wo-onderzoeksmaster Communication Science (research) (120 ECTS)
Definitief besluit		Datum aanvraag	: 29 september 2014
wo-onderzoeksmaster		Variant opleiding	: voltijd
Communication Science		Locatie opleiding	: Amsterdam
(research) van de		Datum hoorzitting	: 13 november 2014
Universiteit van Amsterdam		Datum KNAW-advies	: 23 januari 2015
(003288)		Instellingstoets kwaliteitszorg	: ja, positief besluit van 26 juni 2013
Uw kenmerk			
2014cu1167		Beoordelingskader	
ons kenmerk		Beoordelingskader beperkte opleidingsbeoordeling onderzoeksmasters van 22 november 2011.	
NVAO/20151279/ND			

Bijlage(n)

2 Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het KNAW-advies deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden de commissie de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van de KNAW-commissie

Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties

De onderzoeksmasteropleiding heeft als doel studenten op te leiden in het uitvoeren van geavanceerd empirisch onderzoek naar de rol van communicatie en media in de samenleving. Afgestudeerden dienen te zijn voorbereid op een PhD-traject in de communicatiewetenschap of een verwant wetenschapsgebied en op het uitvoeren van onderzoek naar professionele communicatie en media. De opleiding positioneert de communicatiewetenschap als discipline binnen de sociale en gedragswetenschappen.

De beoogde eindkwalificaties weerspiegelen zowel het onderzoeks karakter als het gevorderde masterniveau. Afgestudeerden dienen te beschikken over kennis en vaardigheden om zelfstandig onderzoek van hoog niveau te doen op communicatiewetenschappelijk terrein, alsmede over het vermogen om relevante onderzoeksvragen te formuleren. De opleiding beoogt daartoe dat afgestudeerden op

Inlichtingen

Lisette Winsemius
+31 (0)70 312 23 81
l.winsemius@nvaio.net

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag
P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands
T + 31 (0)70 312 2300
info@nvaio.net | www.nvaio.net

Pagina 2 van 10 masterniveau kennis hebben van theorieën en concepten in de communicatiewetenschap en kennis van onderzoeksmethoden en –technieken die het reguliere masterniveau overstijgen. Het valt de commissie op dat de beoogde eindkwalificaties vooral een ‘smalle’ academische basis weerspiegelen: er ligt weliswaar een sterke nadruk op het verwerven van methodologische inzichten en vaardigheden, maar de communicatiewetenschaps-inhoudelijke doelstellingen zijn dezelfde als welke de reguliere master studenten krijgen aangeboden. Aangezien relatief veel afgestudeerden hun loopbaan zullen vervolgen (in onderzoekgerichte functies) buiten de academie, ligt voor de commissie opname van *transferable skills* (ook aangeduid als *21st century skills*) voor de hand.

In het aanvraagdossier presenteert de opleiding 7 beoogde eindkwalificaties die verder zijn geoperationaliseerd in 23 eindkwalificaties. De opleiding geeft in een tabel aan hoe deze eindkwalificaties aansluiten bij de Dublin-descriptoren voor het masterniveau.

Om te waarborgen dat de beoogde eindkwalificaties voldoende domeinspecifiek zijn ingevuld, heeft de opleiding zichzelf vergeleken met benchmarkprogramma’s van negen buitenlandse verwante opleidingen. De opleiding acht zich qua niveau en nadruk op empirisch onderzoek het beste te vergelijken met een soortgelijke ‘MPhil in Communication Science’ en een ‘MRes in Communication Science’/‘MSc in Communication Science Research’.

Met deze opleidingen zijn nadrukkelijke overeenkomsten merkbaar op empirisch, kwantitatief onderzoek, opleidingsduur van twee jaar, en afsluiting in de vorm van een scriptie die veelal is gebaseerd op empirisch onderzoek. De onderhavige opleiding heeft echter meer verplicht specialistisch cursorisch onderwijs dan de buitenlandse opleidingen.

De commissie vindt de eindkwalificaties passend bij het researchmasterniveau. De beoogde eindkwalificaties zijn duidelijk gericht op een vervolgloopbaan waarvoor gevorderde beheersing van onderzoeksvaardigheden vereist is, al dan niet in het kader van een PhD-traject. In de benchmark vergelijkt de opleiding zich met internationale topopleidingen op het vlak van de communicatiewetenschappen. De benchmark ondersteunt het onderscheidende karakter van de opleiding door profilering op het vlak van methoden waaraan relatief veel cursorisch onderwijs wordt besteed.

Dit alles in overweging nemend stelt de commissie vast dat de eindkwalificaties voldoen aan het criterium dat een onderzoeksmaster dient op te leiden tot functies waarin onderzoeksvaardigheden en –ervaring vereist zijn, en die uitgaan boven hetgeen op grond van de gebruikelijke koppeling tussen onderzoek en onderwijs kan worden verwacht.

De commissie beoordeelt om die redenen Standaard 1: Beoogde eindkwalificaties als voldoende.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

Programma

Het programma bestaat uit twee jaren van elk 60 EC. Het programma bestaat uit een methodologische kern (36 EC), keuzeruimte voor methodenvakken (24 EC), ‘Research Participation’ (6 EC), keuzeruimte voor vakinhoudelijke cursussen (30 EC) en de thesis (24 EC). Ook kunnen studenten kiezen voor een facultatief ‘Research internship’ (12 EC) als deel van de keuzeruimte voor methodenvakken. 42% van de studenten opteert voor deze invulling.

Pagina 3 van 10 Studenten hebben een relatief grote keuzevrijheid. Ze leggen hun individueel programma in overleg met een begeleider vast in een studieplan. Aan het begin van elk semester wordt het studieplan voor de resterende semesters doorgesproken. Alle vakken volgen hetzelfde faculteitsbrede design en zijn daardoor goed combineerbaar. Studenten waarmee de commissie sprak waardeerden de geboden keuzeruimte; het stelt hen in staat om een programma samen te stellen dat goed aansluit bij hun interesses en ambities. Uit de NSE-resultaten blijkt dat studenten desalniettemin relatief weinig tevreden zijn met de studiebegeleiding. De opleiding kan dit moeilijk verklaren en wijst op de ruime beschikbaarheid van de studieadviseurs en het opleidingsmanagement in het bieden van ondersteuning en begeleiding. De commissie stelt op basis hiervan vast dat de studiebegeleiding de aandacht van het management heeft.

De opleiding demonstreert in het aanvraagdossier dat alle eindkwalificaties zijn gedekt in de opleidingsonderdelen. Het programma stelt studenten in staat de beoogde eindkwalificaties te realiseren.

De commissie stelt vast dat de communicatiewetenschappelijk-inhoudelijke vakken niet expliciet zijn toegesneden op de researchmasterstudenten. Studenten hebben de keuze uit circa veertig vakken uit het totale masteraanbod van de Graduate School. Aan de studenten van de researchmaster worden geen zwaardere eisen gesteld dan aan reguliere masterstudenten. Studenten geven aan dat ze ook bij groepswork samen optrekken met reguliere masterstudenten. Ze vinden dit in wisselende mate uitdagend maar ook soms te weinig uitdagend. Docenten, waarmee de commissie sprak, willen bewust aan researchmasterstudenten hetzelfde inhoudelijk perspectief mee geven als reguliere masterstudenten. Het management meent dat vanwege het hoge niveau van de reguliere master dit onderwijs ook verrijkend is voor onderzoeksmasterstudenten. De commissie overweegt dat de grote component ongedifferentieerd aanschuifonderwijs onwenselijk is en dat doorontwikkeling naar een zelfstandige invulling van de researchmaster ook passend is bij landelijke ontwikkelingen op het vlak van researchmasteronderwijs. Zij adviseert de opleiding hier sterk op in te zetten door in deze gemeenschappelijke vakken de opdrachten en beoordeling van researchmasterstudenten op hen toe te snijden. Zij geeft evenwel in overweging om ook aparte communicatiewetenschappelijk-inhoudelijke vakken voor deze onderzoeksmasterstudenten te ontwikkelen en in het curriculum op te nemen.

Afstemming tussen enerzijds vakinhoudelijke seminars onderling en anderzijds de vakinhoud en methodenseminars gebeurt door middel van cursusdossiers en het docentenoverleg. Het cursusdossier vermeldt de leerstof, literatuur, onderwijsmethoden, toetsingsmethoden, leerdoelen van het seminar en de relatie met de eindkwalificaties van het onderwijsprogramma. Dit stelt de docenten en het management in staat kennis te nemen van de inhoud van de seminars, overlap of hiaten te vermijden en te monitoren en samenhang te bewerkstelligen. De commissie heeft in de gesprekken vastgesteld dat de cursusdossiers inderdaad actief worden gebruikt. Het docentenoverleg blijkt pas kort voor de hoorzitting te hebben plaatsgevonden en alleen het methodenonderwijs te betreffen. De commissie adviseert om – gelijktijdig met de researchmasterspecifieke invulling van het vakinhoudelijk deel – het overleg over het gehele curriculum te voeren.

De commissie stelt vast dat het programma zich richt op het bijbrengen van onderzoeksvaardigheden op een hoog niveau, dat ook het niveau overstijgt dat voor onderzoeksmasters gebruikelijk is. De opleiding geeft aan dat docenten een directe relatie leggen met de thematische seminars, doordat zij allen participeren in het onderzoek van de

Pagina 4 van 10 Amsterdam School of Communication Research. Blijkens de aanvullende informatie is in de cursusdossiers vastgelegd dat, en op welke wijzen, de methodenseminars aandacht besteden aan de toepassing van de bewuste methoden en technieken op de onderzoeksvragen die (ook) in de thematische seminars aan de orde komen. De commissie heeft dit tijdens de hoorzitting getoetst bij studenten en docenten en stelt vast dat het onderwijs in vakinhoud en onderzoeksbekwaamheden op samenhangende wijze plaats vindt.

Docenten en onderzoek

Het programma wordt verzorgd door gepromoveerde docenten die tevens onderzoeker zijn. Alle docenten beschikken over zowel een doctorsgraad als een BKO-getuigschrift (Basiskwalificatie onderwijs). Op basis van de beknopte curricula vitae stelt de commissie vast dat de opleiding wordt verzorgd door voldoende gekwalificeerd personeel.

Het onderwijs van de opleiding is ingebed in het onderzoeksinstituut Amsterdam School of Communication Research (ASCoR); de docenten van de opleiding zijn werkzaam als onderzoeker binnen het onderzoeksinstituut. Het onderzoeksinstituut is in 2014 gevisiteerd aan de hand van het Standard Evaluation Protocol (SEP). De onderzoeksvisitatiecommissie beoordeelt de kwaliteit van de verschillende onderzoeksgroepen van ASCoR minimaal als 4,5 op een 5-puntsschaal. Twee onderzoeksgroepen scoren zelfs een 5.

Het aanvraagdossier bevat tevens een overzicht van subsidies die onderzoekers van de Amsterdam School of Communication Research recent in open competitie hebben verworven. Dat betreft onder meer NWO-beurzen, waaronder zeven Veni's, drie Vidi's en twee Vici's, een Spinozaprijs en diverse EU-gefinancierde projecten. Ook geeft de opleiding een overzicht met bibliometrische gegevens, zoals het aantal artikelen in peer-reviewed journals (ISI-ranked), dat het hoogwaardige karakter van het onderzoek bevestigt.

De commissie stelt op basis van het onderzoeksvisitatierapport vast dat het onderwijs is ingebed in een onderzoeksomgeving van zeer goed tot excellent niveau. De kwaliteit van de onderzoekscapaciteit blijkt voorts uit de diverse subsidies die op basis van peer review zijn toegekend en het hoge aantal publicaties in peer-reviewed journals. Het niveau en het onderzoekskarakter van de opleiding is mede hierdoor op adequate wijze geborgd.

In het gesprek met studenten heeft de commissie vernomen dat zij meer in aanraking zouden willen komen met de full professors. Zij zijn weliswaar het gezicht van ASCoR, maar in beperkte mate betrokken bij het onderwijs in de researchmaster. De commissie adviseert de opleiding te investeren in de zichtbaarheid van deze wetenschappelijke rolmodellen.

Instream

De opleiding hanteert een toelatings- en selectiebeleid. Aspirant-studenten kunnen zich aanmelden indien ze beschikken over een afgeronde bachelor- of masteropleiding met voldoende kennis en ervaring van sociaal-wetenschappelijk onderzoek en kennis van de communicatiewetenschap, over hoge motivatie, een hoog gemiddeld cijfer en excellente beheersing van het Engels. Er is een schakelblok van 18 EC of 12 EC voor studenten die deficiënt zijn op het vlak van sociaal-wetenschappelijk onderzoek respectievelijk communicatiewetenschap.

De opleiding licht in de aanvullende informatie toe dat een deficiëntieprogramma van 12 EC alleen toegankelijk is voor studenten met een afgeronde bachelor in een van de sociale of

Pagina 5 van 10 gedragswetenschappen (zoals psychologie, politicologie, sociologie of algemene sociale wetenschappen). De betreffende studenten zijn daarmee volgens de opleiding goed onderlegd in de benaderingen van de sociale en gedragswetenschappen. Daarnaast zijn zij reeds bekend met meerdere theoretische en methodologische invalshoeken die ook in de communicatiewetenschap worden gehanteerd, waardoor zij beschikken over het gereedschap om zich specifieke theorievorming en onderzoeksliteratuur op het gebied van de communicatiewetenschap relatief snel eigen te kunnen maken. De opleiding geeft aan dat dit schakelblok inmiddels haar waarde bewezen heeft. De opleiding kan hiermee waarborgen dat studenten die via het schakelblok instromen voldoende vakinhoudelijke kennis hebben opgedaan om de opleiding te kunnen starten.

De commissie is van oordeel dat de opleiding een zodanige selectie hanteert dat toegelaten studenten adequaat toegerust zijn op het niveau van de opleiding.

Samenvattend is de commissie van mening dat de opleiding beschikt over een programma waarmee de beoogde eindkwalificaties kunnen worden gerealiseerd. Het curriculum voorziet in methoden cursussen van hoog niveau, met redelijke samenhang van vakinhoud en methodologie. Ook beschikt de opleiding over een gekwalificeerd docententeam. Wel adviseert de commissie het communicatiewetenschappelijk onderwijs meer te differentiëren tussen enerzijds reguliere en anderzijds onderzoeksmasterstudenten. Studenten profiteren nu nog te weinig van het zeer hoge tot excellente niveau van de onderzoeksomgeving. Volgens de commissie kan binnen de huidige twee jaar een vakinhoudelijke verzwaring worden geprogrammeerd.

Het geheel overziende beoordeelt de commissie Standaard 2: Onderwijsleeromgeving als voldoende.

Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

De opleiding hanteert verschillende toetsvormen voor de afsluiting van de verschillende opleidingsonderdelen. Sinds 2012 heeft de Graduate School haar toetsbeleid geformuleerd. De examencommissie borgt de kwaliteit van de toetsing. Toetsing vindt plaats aan de hand van leerdoelen die zijn afgeleid van de beoogde eindkwalificaties. De cursusedossiers maken deel uit van het toetsbeleid en leggen de toetsingsmethoden en opdrachten vast. Daarnaast wordt elke opdracht die meetelt voor het eindcijfer verplicht beoordeeld door een collega-docent voorafgaand aan de afname. Minimaal 70% van de toetsing vindt plaats aan de hand van individuele beoordelingen. De onderdelen 'Research Participation' en 'Research internship' worden getoetst aan de hand van een portfolio. De commissie is van mening dat de opleiding een adequaat systeem van toetsing hanteert.

Uit de NSE-resultaten blijkt dat studenten relatief weinig tevreden zijn met de toetsing en beoordeling. Ook de studenten en afgestudeerden waarmee de commissie sprak zijn wisselend tevreden over de transparantie van de toetsing. Afgestudeerden gaven aan vooraf niet op de hoogte te zijn gesteld van de beoordelingscriteria van hun masterthesis. Huidige studenten melden wel kennis te hebben van het "grading scheme". De opleiding wijdt de benedengemiddelde score in de NSE aan de wens van studenten om van tevoren specifiek geïnformeerd te worden over de precieze richtlijnen die zullen worden gehanteerd bij het beoordelen van (research) papers en assignments. De opleiding verdedigt haar keuze om studenten hier vooraf niet te gedetailleerde informatie over te verschaffen, passend bij het te verwachten niveau van de studenten en ruimte om hier

Pagina 6 van 10 verder invulling aan te geven. De commissie heeft begrip voor deze benadering, maar vraagt wel om meer aandacht om de tevredenheid met dit aspect te vergroten.

De student studeert af op een masterthesis. Dit is een integratieve proeve van bekwaamheid dat de neerslag vormt van een zelfstandig empirisch onderzoek op het terrein van de communicatiewetenschap. De thesis heeft de vorm van een publiceerbaar artikel voor een wetenschappelijk tijdschrift. De commissie acht deze benadering passend. De beoordeling van de scriptie gebeurt door de begeleider en een tweede beoordelaar, die daarvoor lid is van de 'Thesis Quality Committee Master' (TQM). Dankzij de TQM is er sprake van onderlinge kalibratie in beoordeling. De voorzitter van de TQM stelt pro forma het gegeven cijfer vast. De commissie stelt vast dat de opleiding uitgewerkte beoordelingsformulieren hanteert die goed geschikt zijn om het gegeven oordeel te onderbouwen. Wel signaleert de commissie dat de beoordelingsformulieren geen zicht geven op de rol of betrokkenheid van de tweede beoordelaar.

De commissie heeft tien recente eindwerken beoordeeld en vindt dat de onderzoeken in doorsnee adequaat zijn uitgevoerd. De scripties zijn methodisch sterk, maar vakinhoudelijk niet zo sterk. Op het vlak van onder meer inhoudelijke reflectie en afbakening van het theoretisch kader vindt de commissie dat deze eindwerken het reguliere masterniveau niet overstijgen. Het profiel van de opleiding, met nadruk op gevorderde kennis van methodologie, weerspiegelt zich in de scripties. Het opleidingsmanagement gaf tijdens de hoorzitting aan dat ook de gekozen toetsvorm hierbij een rol speelt: het format van een artikel leidt tot weinig weergave van de theoretische context. Deze verklaring heeft de commissie evenwel niet geheel overtuigd. De commissie stelt vast dat alle werken minstens van het niveau zijn dat van afgestudeerden mag worden verwacht. De commissie kan – met bovenstaande opmerkingen – ook de cijfermatige beoordeling van de eindwerken door de opleiding volgen.

Van de afgestudeerden gaat circa de helft verder als onderzoeker binnen een academische omgeving (PhD student). Afgestudeerden doen het relatief goed in de verwerving in open competitie van PhD-posities. Circa 15% van de afgestudeerden stroomt door naar de beroepspraktijk en vervult daar functies waar gevorderde beheersing van onderzoeksvaardigheden vereist zijn. Circa 35% van de uitstroom is, voorzover bekend, werkzaam in een reguliere baan in de beroepspraktijk. De commissie adviseert in het licht van de gedifferentieerde uitstroom meer aandacht te besteden aan de loopbaanvoorbereiding. De opleiding erkent dit en heeft dit als 'weakness' in haar SWOT-analyse opgenomen.

De commissie komt op basis van het bestudeerde materiaal, waaronder afstudeerwerken, de gesprekken met verschillende delegaties en het overzicht van de resultaten van afgestudeerden tot de conclusie dat de toetsing en beoordeling en de realisatie van de eindkwalificaties voldoen aan het gebruikelijke niveau voor masteropleidingen.

Het geheel overziende beoordeelt de commissie Standaard 3: Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties als voldoende.

De commissie is op basis van het aanvraagdossier, de bestudeerde scripties, de antwoorden op de door haar gestelde vragen en de hoorzitting, positief over de aanvraag.

De beoogde eindkwalificaties (standaard 1) en de onderwijsleeromgeving (standaard 2) heeft de commissie als voldoende beoordeeld, evenals de toetsing en de gerealiseerde eindkwalificaties (standaard 3).

Concluderend is de commissie van oordeel dat de onderzoeksmasteropleiding Communication Science van de Universiteit van Amsterdam voldoet aan de door de Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie gestelde eisen aan onderzoeksmasters, zoals neergelegd in het 'Beoordelingskader onderzoeksmasters' van 22 november 2011. De commissie kwalificeert de kwaliteit van de opleiding als 'voldoende'.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder deze ten aanzien van het differentiëren in de opdrachten en beoordeling tussen reguliere masterstudenten en onderzoeksmaster-studenten.

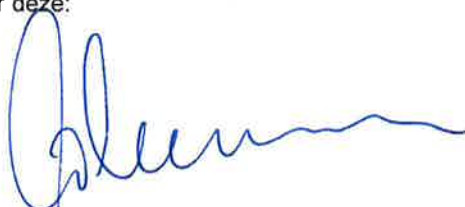
Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 1 april 2015 naar voren te brengen. Van deze gelegenheid is geen gebruik gemaakt.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de wo-onderzoeksmaster Communication Science (research) (120 ECTS; variant: voltijd; locatie: Amsterdam) van de Universiteit van Amsterdam te Amsterdam. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2015 en is van kracht tot en met 29 april 2021.

Den Haag, 30 april 2015

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het KNAW-Commissie <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

- prof. dr. P. Scheepers (voorzitter), hoogleraar Methoden en technieken van sociaal-wetenschappelijk onderzoek aan de Radboud Universiteit;
- prof. mr. T.A. de Roos, hoogleraar Strafrecht en strafprocesrecht aan de Universiteit van Tilburg;
- prof dr. F. Witlox, hoogleraar Economische geografie aan de Universiteit Gent;
- prof. dr. J. Plantenga, Professor of Economics of the Welfare State, Head of department Utrecht University School of Economics (USE);
- M.D.J. Postma (student-lid), student onderzoeksmaster Social Cultural Science aan de Radboud Universiteit Nijmegen.

Tim Lamers Msc, beleidsmedewerker van de NVAO, voerde het secretariaat van de commissie. (Vanaf 1 januari 2015 verder overgenomen door Lisette Winsemius, beleidsmedewerker van de NVAO.)